T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/236
KARAR NO : 2021/278
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Trabzon Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ve sonrasında Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü bünyesinde hizmet akdi ile işçi statüsünde usta öğretici olarak çalışan davacının, kıdem tazminatının işleyecek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G.Ü.
Vekili : Av. M.H.Ü.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. E.S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, davacının bakanlık bünyesindeki Trabzon Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ve sonrasında Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü bünyesinde 1994-2015 tarihleri arasında hizmet akdi ile kadrosuz mevsimlik işçi statüsünde usta öğretici olarak çalıştığını, tatil dönemlerinde usta öğreticilerin sigortalarının ödenmediğini, müvekkilinin yurt dışında çalışmış olduğu dönemlerdeki sigorta girişi nedeniyle yurtdışı borçlanmasında bulunarak emekli olduğunu, ancak müvekkili Sosyal Güvenlik Kurumundan emekli olmasına rağmen fiili çalışmış olduğu günler için kıdem tazminatını alamadığını ileri sürerek, 100 TL kıdem tazminatının emekli olduğu tarihten itibaren, alacağının yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Trabzon 2. İş Mahkemesinin 03/12/2019 tarihli ve E.2019/490, K.2019/919 sayılı dosyasında,** davacının 1994-2015 tarihleri arasında davalı işyerinde usta öğretici olarak çalıştığını, tatil dönemlerinde usta öğreticilerin sigortalarının ödenmediğini, ayrıca yurt dışında çalışmış olduğu dönemlerdeki sigorta girişi nedeniyle yurtdışı borçlanmasında bulunarak emekli olduğunu, ancak Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olmasına rağmen fiili çalışmış olduğu günler için kıdem tazminatını alamadığını ileri sürerek, kıdem tazminatının emekli olduğu tarihten itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiziyle birlikte tahsilinin talep edilmiş olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle 6100 sayılı HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddeleri gereğince davanın usulden reddine karar verilmiş, bu karara karşı davacı vekili istinaf isteminde bulunmuştur.

3. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesinin 19/02/2020 tarihli ve E.2020/160, K.2020/163 sayılı dosyasında, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında, mahkeme kararının vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin E.2017/10569, K.2018/330 sayılı ilamı göz önünde bulundurulduğunda, uyuşmazlık konusu olayda görevli yargı yerinin idari yargı olduğu dolayısıyla başvurunun esastan reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

4. Davacı vekili aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Trabzon İdare Mahkemesinin 11/03/2021 tarihli ve E.2021/91 sayılı dosyasında,** davacı vekili tarafından 1994-2015 yılları arasındaki usta öğretici olarak çalışan davacının çalıştığı günler için kıdem tazminatı ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair işlemin iptali ve kıdem tazminatı ödenmesine karar verilmesi talebiyle açılan davada, davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 134. maddesinde, "Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008

tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

7. 5510 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79. madde ile başlayan 4. Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür*" denilmiştir.

8. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının,işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanun'un değişik maddelerinde yer verilmiştir.

9. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

10. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

" (1)Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

11. 7036 sayılı Kanun'un "*Görev*" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

12. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçici Hükümleri*" başlıklı Geçici madde 1 şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı

dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, Trabzon Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ve sonrasında bakanlık bünyesindeki Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü bünyesinde 1994-2015 tarihleri arasında düzenlenen hizmet akdi ile kadrosuz mevsimlik işçi statüsünde usta öğretici olarak çalışan davacıya kıdem tazminatının emekli olduğu tarihten itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

16. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatlarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Trabzon İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Trabzon 2. İş Mahkemesince verilen 03/12/2019 tarihli ve E:2019/490, K:2019/919 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Trabzon İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Trabzon 2. İş Mahkemesince verilen 03/12/2019 tarihli ve E.2019/490, K.2019/919 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN